

i form af et generelt forbud mod tilbudskarteller, dvs. et forbud gældende for alle brancher – og ikke blot for bygge- og anlægsbranchen – og uden at lovens bagatelgrænser finder anvendelse. Der er derfor ikke længere behov for et særligt forbud mod tilbudskoordinering i bygge- og anlægssektoren.

Høring

Lovforslaget har været forelagt følgende til udtalelse:

Advokatsamfundet, Amtsrådsforeningen, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Arbejderbevægelses Erhvervsråd, Arbejdsministeriet, Arkitekt-Ingeniør-Rådet, Asfaltindustrien, Boligselskabernes Landsforening, Byfornyelsesrådet, Bygherreforeningen i Danmark, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Byggedirektoratet, Byggefagenes Kooperativ Landssammenslutning, By- og Boligministeriet, Byggeriets Arbejdsgivere, CO-Industri, Danmarks Nationalbank, Dansk Annoncørforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Dataforening, Dansk Familielandbrug, Dansk Fødevareråd, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Skovforening, Dansk VVS, Danske Andelselskaber, Danske Dagblades Forening, Danske Energiselskabers Forening, Danske Entreprenører, Danske Fjernvarmeverkers Forening, Danske Malermestre, De Danske Husmoderforeninger, De Danske Landboforeninger, Det Danske Handelskammer, Dommerforeningen, DONG Dansk Olie og Naturgas A/S, ELFO, Finansministeriet, Finansrådet, Forbrugerrådet, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Forsikring og Pension, Forskningsministeriet, Forsvarsministeriet, Frederiksberg Kommune, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Fødevarerministeriet, Hovedstadens Naturgasselsskab I/S, Håndværksrådet, Indenrigsministeriet, Ingeniørforeningen i Danmark, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Klagenævnet for Udbud, Kommunernes Landsforening, Kulturministeriet, Københavns Kommune, Landbrugsraadet, Landsorganisationen i Danmark, Liberale Erhvervs Råd, Miljø- og Energiministeriet, Naturgas Fyn I/S, Naturgas Midt/Nord I/S, Naturgas Sjælland I/S, Oliebranchens Fællesrepræsentation, Praktiserende Arkitekters Råd, Post Danmark, Realkreditrådet, Skatteministeriet, Socialministeriet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Trafikministeriet, Udenrigsministeriet, Udliciteringsrådet, Undervisningsministeriet, Økonomiministeriet.

Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Ophævelsen af licitationslovens forbud mod at for-

handle med flere tilbudsgivere (§3, stk. 3) og lovens maksimum for antallet af underhåndsbud (§ 5, stk. 1) vil skærpe konkurrencen om statslige bygge- og anlægskontrakter - med mulige besparelser til følge.

Forslaget om at regulere kommunale bygge- og anlægskontrakter efter samme regler som for staten kan få en gavnlig indflydelse på konkurrencen, fordi kommunernes muligheder for at indhente underhåndsbud ved større ordrer formelt begrænses. På det støttede område følger kommunerne dog allerede i dag de statslige regler og på andre områder følges som hovedregel fremgangsmåder svarende til de statslige regler. Hertil kommer, at de foreslåede regler er mere fleksible end de regler, som kommunerne i dag skal følge efter licitationsloven, bl.a. vedrørende adgangen til at forhandle med flere tilbudsgivere.

Forslaget om at give Klagenævnet kompetence inden for lovens område medfører, at presset på de almindelige domstole nedsættes. Spørgsmålet om eventuelle ressourcemæssige konsekvenser for Klagenævnet bør afvente en nøjere vurdering af, hvor mange sager nævnet får efter lovændringen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

For erhvervslivet indebærer de foreslåede regler sikkerhed for, at konkurrencen om offentlige bygge- og anlægskontrakter sker på lige vilkår til gavn for en hensigtsmæssig samfundsmæssig ressourceanvendelse.

Ved at fjerne tyngdepunktet fra et rent priskriterium for tildelingen af ordren og indføre det mere fleksible tildelingskriterium »det økonomisk mest fordelagtige bud« skabes der grundlag for en effektivitets- og kvalitetsbaseret udvikling af bygge- og anlægssektoren. Sammen med ophævelsen af begrænsningerne i antallet af underhåndsbud vil dette føre til øget konkurrence og vil kunne medvirke til en mindskelse af prisspændet i forhold til andre sammenlignelige lande. Årsagen til dette prisspænd - på 15-20% - skyldes især forskellig konkurrenceintensitet i de udførende erhverv og forskelle i materialepriser.

Forslaget om bortfald af loftet på to underhåndsbud vil give øget konkurrence og lavere priser. Hertil kommer den samfundsøkonomiske gevinst ved ophævelsen af forbudet mod, at bygherren ved en licitation forhandler med andre end lavestbydende.

Den effektivisering af byggeriet, som forøgelsen af konkurrencen ventes at medføre, vil kunne reducere byggepriserne med en andel af prisspændet på 15-20%. Denne reduktion skønnes at være klart større end den forøgelse af de bydendes omkostninger, som